

Art Delegerede under Loven, men de have ikke denne Ret paa Grund af det, de som Repræsentation ere blevne enige med Regjeringen om. Al den Betsatningsret, som kan have Gylbigheid under vor nuværende Grundlov, findes defineret eller fastsat, for at tale Dansk, i Grundlovens §§ 51 og 52. I § 51 hedder det: „Ingen Skat kan paalægges, forandres eller ophæves uden ved Lov“ — men Love kunne ikke gives af Regjeringen og Communalrepræsentationerne — „ei heller noget Mandskab udskrives“ osv. I § 52 er det nærmere bestemt, hvorledes disse Love staffles tilveie, og naar man altsaa vilde gaae strengt tilværks, saa skulde der i enhver Bevillingslov for hvert Aar være optaget en Bestemmelse, som indrømmede Communerne Ret til at opkræve efter de og de Regler, i det og det Omfang, og som gav dem Lov til at være sparsommelige, men ikke til at øde. Det, jeg vil komme til, er, at vi grundlovs-mæssig ikke i en ubegrændset Grad kunne overlade Betsatningsfriheden til Communerne, og dersom disse gaae udenfor den Grændse, som Loven har afftuffet, saa siger jeg, at enhver Borger under Communen er berettiget til at nægte at betale Pengene; der skal en Lovregel til for at staffe Communerne den fornødne Ret til at tvinge Borgerne til at betale en af Communaløvrigheden paalagt Ydelse.

Naar jeg nu overfører dette paa det Spørgsmaal, som her er reist angaaende Kjøbstæderne og deres Betsatning, saa siger jeg, at det hele Spørgsmaal ikke gaaer ud paa Andet end paa, om muligt at tiltvinge sig Skattelettelse med Hensyn til Statsfatterne, for saa at kunne raade over Pengene til Communens Fordeel. Man behøver sin By med Gas; meget vel! men man gjøre det ikke for Statens Regning, og det vilde det blive, naar man kunde tvinge Statsbetsatningen tilbage for at kunne gjøre Udgifter til Communen. Det er Noget, man ikke kan gjøre, og som man ikke en eneste Minut bør gaae ind paa. Det har gjort mig meget ondt at høre den ærede Minister halvt om halvt bringe en Erklæring tilveie, hvor han veg tilbage for dette Betsatningsspørgsmaal, hvori han, saavidt jeg forstod ham, siger, at hans Erfaring havde lært ham, at Kjøbstæderne havde

Danskelighed ved at overkomme deres Skatter; noget Saadant maatte det være, thi ellers kunde det jo ikke være kommet frem her i denne Forhandling. For den ærede Amtmand fra Veile er dette en høit sørgelig Erfaring, men for den ærede Minister er det en farlig Indrømmelse, thi han overgiver en Ret i Hænder, som han ikke skulde overlade den til. Er her Spørgsmaal om nye Skatter? Er her Spørgsmaal om en eneste Skat, som ikke er over 30—40 Aar gammel? Jeg veed godt, at man vil komme med Ligningskatten, men det er ingen ny Skat, det er kun en Omlægning af gamle Skatter; i Kjøbstæderne har den knapt det Beløb, som de gamle Skatter havde, og den har langtfra den bebyrdende Charakter, som disse havde. Bygningskatten — ja den er maaskee for streng, for haard, maaskee lægges den for hurtig paa nye Bygninger, men med Hensyn til de Bygninger, der have været i Handel og Wandel, da er der Ingen, som har kjøbt dem uden at tage Hensyn til Skattebyrden, som han kjendte, og altsaa har han betalt saameget mindre for dem. Dersom vi altsaa nu estergive ham Noget paa denne Skat, saa estergive vi ham simpelthen en Deel af den Sum, hvorfor han har kjøbt Eiendommen. Af Ligningskatten ligger jo ogsaa en Deel paa Grunden, om jeg husker ret $\frac{1}{4}$ paa Grunden, $\frac{1}{4}$ paa Næring og Halvdelen paa Formue og Leilighed. Førend vi gaae ind paa Spørgsmaalet om, hvad denne Fordeling betyder, saa lader os huffe paa, at den hele Ligningskatt for de mindre Kjøbstæder, saavidt jeg husker, udgjør 54,000 eller 52,000 Rd.; enten er det nemlig 54,000 Rd. for Kjøbenhavn og 52,000 Rd. for de mindre Kjøbstæder eller omvendt, men det gjør ikke nogen væsentlig Forstjæl. Ligningskatten udgjør altsaa for Kjøbstæderne i det Hele 106,000 Rd., medens den for Landet er — jeg troer heller ikke jeg tager feil her — 793,000 Rd., og den retter sig altsaa ikke, som her blev omtalt, efter Folketallet, den er for Kjøbstæderne kun $\frac{1}{7}$, eller ikke fuldt $\frac{1}{7}$, og det er ingen Fordeling efter Folketallet. Naar man nu altsaa undersøger Kjøbstædernes Skatteevne — jeg mener ikke den Gyne, som en Mand, der har forgjældet sig selv, fordi han har levet for høit, har til at betale. — efter den Formuen-